

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-17 ta' Jannar, 2006

Citazzjoni Numru. 935/1997/1

Ramco Limited

Versus

Emanuel Zammit u Josephine Zammit

F'din il-kawża s-soċjetà attriċi qiegħda tfittex għal-likwidazzjoni u l-ħlas tal-prezz ta' xogħlijiet magħmula għall-konvenuti fil-fond *Springfield Hotel* f'Buġibba. Qiegħda titlob ukoll l-ispejjeż tal-kawża.

Il-konvenuti ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. quddiem il-qorti qiegħda tinstema' kawża oħra fuq l-istess meritu;
2. il-konvenuti ma humiex kontraditturi legittimi għax huma qatt ma dañlu f'relazzjoni ġuridika ma' l-attriċi f'isimhom *proprio* iżda biss f'isem is-soċjetà *Springfield Company Limited*, kif jidher mill-kitba li saret bejn il-partijiet;
3. ma hux minnu illi l-konvenuti ma ħallsux, iżda kienet is-soċjetà attriċi illi ma radditx il-kambjala b'riċevuta, kif irid

I-art. 194 tal-Kodiċi tal-Kummerċ, kull meta l-konvenuti ħallsu; għalhekk il-konvenuti għandhom jinġelsu mill-ħarsien tal-ġudizzju;

4. is-soċjetà attriċi qabel ma tiftaħ din il-kawża kien imissha mxiet bil-proċedura li jrid il-Kodiċi tal-Kummerċ f'każ ta' rifjut ta' ħlas; għalhekk ukoll il-konvenuti għandhom jinġelsu mill-ħarsien tal-ġudizzju;

5. fi ftehim li sar bejn il-partijiet wara li nqalgħet din il-kwistjoni bejniethom, is-soċjetà attriċi kienet intrabtet illi tirrevedi l-prezzijiet tax-xogħlijiet li għamlet għax il-prezz mitlub minnha huwa wisq; l-attriċi naqset milli tagħmel din ir-reviżjoni u għalhekk il-konvenuti ma għandhomx ibatu spejjeż.

Il-fatti li wasslu għal din il-kawża ġraw hekk:

Il-konvenuti kienu taw xogħol b'appalt lis-soċjetà *Ramco Limited*. Billi l-konvenuti ma kellhomx flus biżżejjed biex jiffinanzjaw il-proġett, kien ħareġ tnejn u erbgħin elf lira (Lm42,000) b'self Mario Sciberras, wieħed mid-diretturi tas-soċjetà attriċi, u l-konvenuti kienu aċċettaw kambjalijiet għar-radd tas-self. Billi l-konvenuti ma ħallsux il-kambjalijiet, Mario Sciberras kien fetħilhom kawża — ċitazzjoni numru 2528/1997 fl-ismijiet **Mario Sciberras versus Emanuel Zammit et** li nqatgħet illum ukoll — li hija l-kawża msemmija fl-ewwel eċċezzjoni tal-konvenuti. Dik il-kawża ma hijiex bejn l-istess partijiet, għax l-attur f'dik il-kawża huwa Mario Sciberras *proprio* u mhux is-soċjetà *Ramco Limited*, u lanqas ma hija dwar l-istess meritu, għax dik il-kawża kienet għar-radd ta' self waqt illi l-kawża tallum hija għall-ħlas ta' xogħol magħmul b'appalt. Għalhekk ma hux il-każ illi tintlaqa' l-ewwel eċċezzjoni, li hija eċċezzjoni ta' *lis alibi pendens*.

It-tielet u r-raba' eċċezzjonijiet ukoll ma humiex relevanti għall-kawża tallum, għax huma eċċezzjonijiet li jolqtu azzjoni kambjarja u l-kawża tallum ma hijiex azzjoni kambjarja iżda azzjoni għall-ħlas ta' xogħol magħmul b'appalt.

Fadal għalhekk li nqisu t-tieni eċċezzjoni, dwar jekk il-konvenuti humiex kontraditturi legittimi f'din il-kawża, u l-aħħar eċċezzjoni, li tolqot il-*quantum*, billi ma huwiex kontestat illi l-attriċi tassew għamlet xogħlijiet.

Ngħaddu għalhekk biex inqisu l-eċċezzjoni dwar il-kontraditturi legittimi.

Il-ftehim ta' appalt sar b'kitba ta'l-24 ta' Jannar 1995¹. Il-ftehim sar bejn "Mr. Em. And Mrs Josephine Zammit of Springfield Hotel, Pioneer Road, Bugibba", min-naħa l-waħda, u "Mr R. Buhagiar and Mr M.P. Sciberras for and on behalf of Ramco Ltd of Summerfield, Triq Alfred Camilleri, Attard". Jidher ċar minn dan illi l-konvenuti daħlu fil-ftehim f'isimhom *proprio* u mhux f'isem *Springfield Company Limited*, li lanqas biss tissemma fil-ftehim. Issemma *Springfield Hotel* — li ma huwiex persuna ġuridika — biss b'ħala indirizz u mhux biex juri illi l-konvenuti qegħdin jidhru f'xi kwalità rappreżentativa.

L-eċċezzjoni hija għalhekk miċħuda.

Ngħaddu issa għall-*quantum* tal-ħlas li jmiss għax-xogħlijiet li għamlet is-soċjetà attriċi.

Is-soċjetà attriċi qiegħda tippretendi illi x-xogħol jiswa tlieta u sebgħin elf u sebgħa u erbgħin lira (Lm73,047) barra t-taxxa fuq il-valur miżjud²; bit-taxxa l-figura titla' għal erbgħa u tmenin elf u erba liri u ħames ċenteżmi (Lm84,004.05)³. Minn dan il-konvenuti ħallsu dsatax-il elf lira (Lm19,000), barra l-ħlas ta' tnejn u erbgħin elf lira (Lm42,000) li kien ħareġ Mario Sciberras.

Billi dwar il-*quantum* ma hemmx qbil bejn il-partijiet, il-qorti b'dikriet tal-31 t'Ottubru 2002⁴ ħatret perit tekniku sabiex igħid kemm jiswew ix-xogħlijiet li għamlet is-soċjetà attriċi. Il-perit irrelata fid-19 ta' Ġunju 2003⁵ u sab illi kien hemm differenza ta' erbat elef u mitejn lira (Lm4,200) favur il-konvenuti. Għalhekk il-prezz tax-xogħlijiet jinżel għal tmienja u sittin elf, tmien mija u sebgħa u erbgħin lira (Lm68,847) barra t-taxxa fuq il-valur miżjud. B'kollox għalhekk il-prezz jiġi disgħa u sebgħin elf, mija u erbgħa u sebgħin lira u ħames ċenteżmi (Lm79,174.05). Minn dawn il-konvenuti ħallsu dsatax-il elf lira (Lm19,000), u kien ħarġilhom tnejn u erbgħin elf lira (Lm42,000) Mario Sciberras; għalhekk b'kollox sar ħlas ta' wieħed u sittin elf lira (Lm61,000) u jifdal bilanċ ta' tmintax-il elf, mija u erbgħa u sebgħin lira u ħames ċenteżmi (Lm18,174.05).

---

¹ Fol. 10.

² Ara l-prospett imhejji mis-soċjetà attriċi, *fol. 20 et seqq.*

³ Fol. 39.

⁴ Fol. 67.

⁵ *Foll. 108 et seqq.*

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi tikkundanna lill-konvenuti jħallsu lis-soċjetà attriċi tmintax-il elf, mija u erbgħa u sebgħin lira u ħames ċenteżmi (Lm18,174.05). Billi s-soċjetà attriċi kienet qiegħda titlob wisq, huwa xieraq illi tbatu parti mill-ispejjeż, u għal din ir-raġuni l-ispejjeż għandhom jinqasmu hekk: parti minn għoxrin ($\frac{1}{20}$) tħallasha s-soċjetà attriċi u dsatax-il parti minn għoxrin ($\frac{19}{20}$) iħallsuhom il-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----